

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม
สำหรับผู้ประกอบอาชีพ
ค้าหรือให้เช่ารถยนต์

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับผู้ประกอบการอาชีพค้าหรือให้เช่าซื้อรถยนต์

บทนำ

ผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๓) คือ นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจค้ารถยนต์ใหม่ หรือให้บริการเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งกิจกรรมหลักของผู้ประกอบอาชีพนี้ คือ การค้าขายรถยนต์ใหม่ หรือการให้เช่าซื้อรถยนต์

กระบวนการซื้อรถยนต์ใหม่ อาจเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการฟอกเงิน ในกรณีที่อาชญากรต้องการแปรสภาพเงินสดเป็นทรัพย์สินที่สามารถใช้งานได้ และสามารถขายต่อไปได้โดยไม่เสื่อมราคามากนักและคุ้มค่ากับการใช้งาน ดังนั้น การนำเงินสดไปซื้อรถยนต์ หรือการซื้อรถยนต์ราคาแพง โดยสร้างทำเป็นขอสินเชื่อแบบเช่าซื้อ ก็อาจเป็นรูปแบบของการฟอกเงินแบบหนึ่งได้ ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงกำหนดให้ ผู้ประกอบอาชีพค้ารถยนต์หรือให้เช่าซื้อรถยนต์ เป็นภาคเอกชนอีกกลุ่มหนึ่งที่ช่วยเป็นเครื่องมือรัฐในการสอดส่องการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด และธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่เกี่ยวข้องกับการซื้อรถยนต์ใหม่

เนื่องจาก ผู้ประกอบอาชีพค้ารถยนต์หรือให้เช่าซื้อรถยนต์ มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม และ การจัดให้ลูกค้าแสดงตน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมและการจัดให้ลูกค้าแสดงตน เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างเข้าใจและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ มีหน้าที่รายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสดและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน อันแสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้าหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน โดยในแนวทางปฏิบัติส่วนนี้ จะได้กล่าวถึง ประเภทธุรกรรมที่ผู้ประกอบอาชีพต้องรายงาน และประเภทธุรกรรมที่ไม่ต้องรายงาน ตลอดแนวทางในการพิจารณาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยของลูกค้า หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการรายงานธุรกรรม

ข้อ ๑. ผู้รายงานธุรกรรม

ตามแนวปฏิบัติฉบับนี้ ผู้รายงานธุรกรรม เป็นผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๓) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งหมายถึง

- (๑) นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจค้ารถยนต์ใหม่
- (๒) นิติบุคคลที่ให้บริการเช่าซื้อรถยนต์

ข้อ ๒. ธุรกรรมที่ต้องรายงาน

กิจกรรมหลักๆของธุรกิจการค้ารถยนต์หรือการให้เช่าซื้อรถยนต์ มีดังต่อไปนี้

(๑) ขายรถยนต์แก่ลูกค้า (อาจร่วมด้วยบริการรับซ่อม บำรุงรักษารถยนต์ตามระยะ หรือตามที่ลูกค้ามาขอใช้บริการ)

(๒) การให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์

อย่างไรก็ดี จากกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น หมายความว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กำหนดให้ ผู้ประกอบอาชีพ มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม ๒ ประเภท อันได้แก่

(๒.๑) **ธุรกรรมที่ใช้เงินสด** หมายถึง กิจกรรมการรับเงินสด ระหว่างลูกค้ากับผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งไม่รวมถึง การโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ต้องเป็นการทำธุรกรรมที่เป็นการรับหรือส่งมอบเงินสดแก่กันเท่านั้น และกิจกรรมเงินสดดังกล่าว ต้องมีมูลค่าเงินสดตั้งแต่ “สองล้านบาทขึ้นไป”^๑

(๒.๒) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

- ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

- ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

- ธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย

หมายเหตุ: ดูตัวอย่างในการพิจารณาการรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน และคำอธิบายและตัวอย่างธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเพิ่มเติมในภาคผนวก

ข้อ ๓. หลักเกณฑ์ในการรายงานธุรกรรม (ระยะเวลา แบบ วิธีการส่งรายงาน)

๓.๑ แบบรายงานธุรกรรมและผู้กรอกข้อมูลในแบบรายงาน

^๑ กฎกระทรวง กำหนดจำนวนเงินในการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดซึ่งผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๔

- (๑) จุรกรรมที่ใช้เงินสด ให้ผู้ประกอบอาชีพกรอกข้อมูลลงในแบบรายงาน ปง ๑-๐๕-๓
 (๒) จุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ให้ผู้ประกอบอาชีพกรอกข้อมูลลงในแบบรายงาน ปง ๑-๐๕-๑๐

ตารางสรุปแบบรายงานและผู้กรอกข้อมูลในแบบ

ประเภทจุรกรรม	วงเงินในการรายงาน	แบบรายงาน	กำหนดเวลาส่งรายงาน
จุรกรรมที่ใช้เงินสด	สองล้านบาทขึ้นไป	ปง ๑-๐๕-๓	จุรกรรมในแต่ละเดือน ควรส่งภายในเดือนถัดไป
จุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	ไม่กำหนดวงเงิน	ปง ๑-๐๕-๑๐	จุรกรรมแต่ละจุรกรรม ให้ส่งภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ตรวจสอบและพิจารณาว่า จุรกรรมนั้น เป็นจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

๓.๒ การส่งรายงานจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ก. ระยะเวลาในการรายงาน

การรายงานจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๑๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่าเมื่อมีการทำจุรกรรมกับผู้มีหน้าที่รายงานและพบว่าเป็นจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องรายงานการทำจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปง. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยซึ่งคือวันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (ผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนผู้มีหน้าที่รายงาน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐ วรรคสอง^๒ รวมตลอดถึงบุคคลผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนผู้มีหน้าที่รายงานด้วย)

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและทำความเข้าใจเห็นเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

การรายงานจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๑๓ (๓) แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

- ๑) การรายงานจุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบเหตุอันควรสงสัยเอง

^๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๗๐ วรรคสอง “ความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล”

เมื่อมีการทำธุรกรรมกับผู้มีหน้าที่รายงานและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้ผู้มีหน้าที่รายงานรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปปง.

๒) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจาก สำนักงาน ปปง. สำนักงานตำรวจ หรือสถานีตำรวจ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณา โดยอาจตรวจสอบการทำธุรกรรมของลูกค้ายที่มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นย้อนหลังนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวโดยใช้กระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงเหตุอันควรสงสัยในการทำธุรกรรมของลูกค้ารวมถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้าหรือผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับลูกค้าที่เกิดขึ้นก่อนได้รับคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากสำนักงาน ปปง. หากพบว่าการทำธุรกรรมใดก่อนนั้นหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องมีเหตุอันควรสงสัย ให้ผู้มีหน้าที่รายงานพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปปง.

๒.๒) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ส ให้ผู้มีหน้าที่รายงานพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำหรับกรณีนี้ วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบ หมายถึง วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ การตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติควรต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า อย่างไรก็ดี ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และทำความเข้าใจเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ทั้งนี้ไม่ควรเกิน ๗ วัน)

ข. กระบวนการตรวจสอบธุรกรรมเบื้องต้นและอนุมัติก่อนส่งรายงาน

ผู้ประกอบการอาชีพ มีหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมทั้งหมดของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวแต่ละราย เพื่อพิจารณาว่า ในการทำธุรกรรมแต่ละครั้ง หรือแต่ละกลุ่มธุรกรรมของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว มีความผิดปกติอันจะเข้าข่ายเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยซึ่งต้องรายงานต่อสำนักงานหรือไม่ โดยกระบวนการในการตรวจสอบธุรกรรมจนถึงการส่งรายงานต่อสำนักงาน ควรกำหนดเป็นขั้นตอนเหมาะสม เช่น

ขั้นตอนที่ ๑ เมื่อมีการตรวจพบพฤติกรรมในการทำธุรกรรมที่ผิดปกติของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวรายหนึ่งรายใด

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว เช่น ความสอดคล้องของมูลค่าในการทำธุรกรรมกับข้อมูลรายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจของลูกค้า ประกอบกับความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในการลงทุนในขณะนั้น รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่สถาบันการเงินอาจนำมาพิจารณาตามนโยบายและแนวทางของสถาบันการเงิน

ขั้นตอนที่ ๓ ดำเนินการตรวจสอบพฤติกรรมในการทำธุรกรรมของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวที่ผ่านมา ว่ามีการทำธุรกรรมลักษณะเดียวกันนี้ในครั้งก่อนมาน้อยเพียงใด หรือมีเหตุอันควรสงสัยอื่นใดเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานผลการตรวจสอบและผลการวิเคราะห์ให้แก่ผู้บริหารมีอำนาจในการตรวจสอบธุรกรรมที่อาจมีเหตุอันควรสงสัยของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว

ขั้นตอนที่ ๕ กรณีที่เห็นควรรายงานต่อสำนักงาน ผู้บริหารที่มีอำนาจดังกล่าว ลงนามอนุมัติเพื่อส่งรายงานธุรกรรมของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว เป็น ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ผู้ประกอบการอาชีพ มีหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมทั้งหมดของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวแต่ละราย เพื่อพิจารณาว่า ในการทำธุรกรรมแต่ละครั้ง หรือแต่ละกลุ่มธุรกรรมของลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว มีความผิดปกติอันจะเข้าข่ายเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งต้องรายงานต่อสำนักงานหรือไม่ โดยกระบวนการในการตรวจสอบธุรกรรมจนถึงการส่งรายงานต่อสำนักงาน

หมายเหตุ: ผู้ประกอบการอาชีพเป็นนิติบุคคลขนาดเล็ก เช่น เป็นธุรกิจแบบครอบครัว สามารถนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้ได้

วิธีการส่งรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน

ผู้ประกอบการอาชีพ สามารถส่งรายงานธุรกรรมทุกประเภทได้ โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

ก. ยื่นรายงานธุรกรรมต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงาน

ข. ส่งรายงานธุรกรรมตามแบบรายงานทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยมีหลักฐานการส่งที่ชัดเจน หรือส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือไปรษณีย์เอกชน ซึ่งสามารถตรวจสอบผู้รับปลายทางได้

ค. ส่งรายงานธุรกรรมเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ กำกับและส่งด้วยวิธีที่สำนักงานประกาศกำหนด

ข้อ ๔. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน

หลักเกณฑ์สำหรับธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน เป็นไปตามข้อบัญญัติในกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๕) และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

ข้อ ก. ธุรกรรมที่กระทำโดยบุคคลหรือองค์กรที่ได้รับยกเว้น กล่าวคือ ธุรกรรมที่ลูกค้าได้แก่บุคคลหรือองค์กรต่อไปนี้ เป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องรายงาน

ก-๑ พระมหากษัตริย์ พระบรมราชินีนาถ พระรัชทายาท หรือพระบรมวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไปจนถึงชั้นเจ้าฟ้า

ก-๒ รัฐบาล ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ก-๓ มูลนิธิ ดังต่อไปนี้

- มูลนิธิชัยพัฒนา
- มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
- มูลนิธิสายใจไทย

ข้อ ข. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ที่เป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ (การครอบครองปรปักษ์) หรือมาตรา ๑๔๐๑ (การระงับยอม) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ค. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภท อสังหาริมทรัพย์อื่น ที่ไม่ใช่ เรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือรถยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพง ยานพาหนะ เครื่องมือหรือเครื่องจักรกล และธุรกรรมที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

ข้อ ง. ธุรกรรมที่เกี่ยวกับการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (ง-๑) การบริการรับชำระเงินแทนเฉพาะที่มีมูลค่าน้อยกว่าเจ็ดแสนบาท
- (ง-๒) การบริการเครือข่ายบัตรเครดิต
- (ง-๓) การบริการเครือข่ายอีดีซี
- (ง-๔) การบริการสวิตซ์ซิงในการชำระเงิน
- (ง-๕) การบริการหักบัญชี
- (ง-๖) การบริการชำระดุล
- (ง-๗) การบริการหักบัญชีเช็ค ดราฟต์ ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และตราสารทางการเงิน

หมายเหตุ: ๑. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ก. ได้รับยกเว้นทุกธุรกรรม

๒. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ข- ง ได้รับยกเว้นเฉพาะธุรกรรมที่ใช้เงินสด และธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยไม่รวมถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ข้อ ๕ ระยะเวลาในการเก็บรักษารายงานธุรกรรม

ผู้ประกอบการอาชีพมีหน้าที่ เก็บรักษา สำเนารายงานธุรกรรมที่ได้ส่งรายงานต่อสำนักงานไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปี นับแต่วันที่มีการทำธุรกรรมดังกล่าว

ภาคผนวก

๑. หลักการพิจารณาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

เพื่อประโยชน์ในการส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ผู้ประกอบอาชีพอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมต่อไป นี้ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ละเอียดรอบคอบ ว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและควรรายงานต่อสำนักงานหรือไม่

(๑) ลูกค้ายืมเงินสดมาชำระค่าซื้อรถยนต์ในจำนวนเงินที่สูงมากจนผิดปกติ ซึ่งกลุ่มลูกค้าประเภทเดียวกัน จะไม่ชำระเงินด้วยวิธีดังกล่าว

(๒) ลูกค้าซื้อรถยนต์ราคาสูงมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพฐานะทางการเงินของลูกค้า

(๓) ลูกค้านำเงินสดจำนวนมาก มาชำระค่าเช่าซื้อรถยนต์ ในหลายๆครั้ง เพื่อจะเร่งปิดสัญญาเช่าซื้ออย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่ปกติสำหรับการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ

(๔) ลูกค้าทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งเป็นรถยนต์ราคาสูง และสามารถชำระค่าเช่าซื้อได้ครบถ้วนก่อนกำหนดเวลาในสัญญา (ภายในระยะเวลาอันสั้น) ซึ่งการปิดสัญญาเช่าซื้ออย่างรวดเร็วเป็นเรื่องผิดปกติสำหรับการทำธุรกรรมประเภทนี้ ทั้งที่ในขณะที่ทำสัญญา ลูกค้าแสดงฐานะทางการเงินในระดับที่ ไม่น่าจะมีความสามารถในการปิดสัญญาได้อย่างรวดเร็ว(กรณีนี้ เป็นการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับฐานะทางการเงิน)

(๕) กรณีที่พบว่า ผู้ชำระหนี้ หรือผู้ที่จ่ายเงินตามข้อเท็จจริง เป็นบุคคลอื่นที่มีใช้ลูกค้าที่ระบุชื่อเป็นเจ้าของรถยนต์ หรือกรณีที่เมื่อปิดสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ลูกค้าขอให้โอนชื่อเจ้าของรถยนต์เป็นบุคคลอื่น ซึ่งมีพฤติการณ์ให้ควรสงสัยได้ว่า อาจเป็นการใช้ชื่อผู้อื่นซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานในการถือครองทรัพย์สินแทนผู้ชำระหนี้หรือ ผู้ที่จ่ายเงินนั้น

(๖) กรณีพบว่า ลูกค้า หรือผู้ประสงค์จะสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรม กับผู้ประกอบอาชีพ มีความเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย หรือถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งในกรณีนี้ผู้ประกอบอาชีพ ต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน

๒. แนวทางในการระบุข้อเท็จจริงในแบบรายงาน

(๑) กรณีที่มีการตรวจพบธุรกรรมครั้งใดครั้งหนึ่ง ที่เชื่อได้ว่า มีเหตุอันควรสงสัย ก็ให้ผู้ประกอบอาชีพดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นตามขั้นตอน และรายงานธุรกรรมนั้นๆ เป็น ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และระบุถึงเหตุหรือข้อมูลที่ทำให้ใช้ดุลยพินิจรายงาน

(๒) กรณีที่มีการตรวจสอบพฤติกรรมหลายครั้ง จนทำให้ผู้ประกอบอาชีพใช้ดุลยพินิจว่า ลูกค้าที่ทำธุรกรรมนั้น มีพฤติกรรมที่เข้าข่าย มีเหตุอันควรสงสัย (มีเหตุผลว่า การทำธุรกรรมที่มีลักษณะผิดปกติหลายครั้งนำมาซึ่งความผิดปกติและมีเหตุอันควรสงสัย) ผู้ประกอบอาชีพควรพิจารณารายงานธุรกรรมครั้งสุดท้ายในบรรดาธุรกรรมหลายครั้งของลูกค้านั้นๆ พร้อมกับอ้างอิงถึงธุรกรรมครั้งก่อนๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ในช่องที่ให้ระบุถึงเหตุผลอันเป็นเหตุให้ผู้ประกอบอาชีพใช้ดุลยพินิจว่า เป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย